

Millorar el present, sostenir el futur

Hi ha conceptes que neixen amb un certa aurèola transformadora i que acaben perdent la seva màgia quan ja estan fins i tot incorporats als papers del FMI o als discursos del Papa. Els verds cridaven l'atenció quan van començar a fer-se sentir en la política alemanya i avui estan tan desdibuixats com qualsevol altre partit. L'intent de convertir l'ecologisme en una ideologia universal de recanvi ha quedat frustrat, perquè de la part no en surt una proposta que ho abasti tot. El concepte de sostenibilitat ha viatjat amunt i avall, de la ciència a la política, amb bitllet permanent d'anada i tornada. Tanmateix, quan les nacions convocades per l'ONU assumeixen el problema de la sostenibilitat, per molt que les idees innovadores puguin encallar-se en les màquines burocràtiques, és indiscutible que s'ha aixecat acta d'un problema innegable.

Cal recuperar el valor d'algunes d'aquestes paraules. I cal fer el possible perquè les promeses i les bones intencions es tradueixin en sensibilitat col·lectiva, que és la que pot exigir uns efectes polítics reals. La qüestió de la sostenibilitat en el desenvolupament de les ciutats ocupa un lloc central en l'activitat del CCCB: és una de les seves tres línies de recerca permanent, juntament amb la història urbana i l'espai públic. L'exposició «La ciutat sostenible» no és més que una fita en el nostre treball, una primera apel·lació pública a la comprensió i assumptió del problema i de la seva gravetat real. La tasca de recerca empresa pel CCCB es veurà reforçada en acollir els programes de documentació de la Xarxa de ciutats i pobles cap a la sostenibilitat.

És important explicar, sense cap obsessió catastrofista, que la Terra no podrà aguantar indefinidament l'impacte de l'acció de l'home si no s'introdueixen modificacions substancials en les formes de desenvolupament i de consum associades al model occidental, que opera com a referència única de progrés en el planeta. També hem d'explicar que els sistemes urbans són els que tenen més impacte sobre la Terra, i que el nostre model de ciutat no és extensible, de manera que si seguim per aquest camí arribarem a situacions de conflictivitat insuportables. Hem d'entendre que són sobretot les ciutats occidentals, en tant que model que tothom vol imitar, les que tenen efectes més depredadors. I hem de ser conscients que, sovint, ens hem jugat la sostenibilitat en projectes que no són precisament el paradís sobre la Terra. Per triar un exemple ben proper: el nombre d'habitants de Barcelona i la seva àrea metropolitana no ha canviat gaire des dels anys setanta. En canvi, l'ocupació de territori i el consum d'aigua i d'energia han crescut exponencialment. És aquest model el que cal rectificar.

No es tracta, doncs, ni de fer catastrofisme ni de somiar arcàdies que feliçment no tornaran. Però sí que es tracta de prendre consciència de la ineficiència que, des del punt de vista de l'equilibri ecològic, han demostrat les administracions, les empreses públiques i privades i les nostres societats en general. I saber que si volem que això duri, que si entenem, per raons elementals de respecte i solidaritat, que no podem seguir construint el nostre model a costa de prohibir als altres l'accés a les nostres condicions de vida, hem d'anar aprenent a fer

Pròlegs de Josep Ramoneda als catàlegs del CCCB

les coses d'una altra manera, per molt que unes poderoses trames d'interessos s'oposin sistemàticament a introduir les modificacions indispensables al nostre model de societat.